

ЄВРОПЕЙСЬКІ ЦІННОСТІ В УКРАЇНІ: ДИСТАНЦІЙНА ПІДГОТОВКА ОБДАРОВАНОЇ МОЛОДІ ДО КОНКУРСІВ ТА ОЛІМПІАД

В умовах воєнного стану в Україні відбувається переосмислення загальнолюдських цінностей здобувачів освіти, а саме загальної середньої освіти, здобувачів вищої освіти, а також дорослих та літніх людей. Питання європейських цінностей в системі освіти сьогодні досліджено, але в умовах дистанційного навчання потребує певного перегляду в аспекті підготовки до конкурсів та олімпіад без допомоги вчителя. Якісна підготовка до конкурсів, олімпіад та турнірів під час дистанційного навчання в умовах воєнного стану в Україні можлива за умови мотивації у здобувача освіти.

Для збереження європейських цінностей в умовах воєнного стану в Україні треба усвідомити, що є цінності, які впливають на якість життя, такі як спілкування, почуття гідності, душевна щедрість, самоконтроль, чуйність, довіра, відчуття безпеки, впевненість, самоповага, співпраця, оптимізм, дружба, любов, здоров'я, повага, толерантність. Доведено, що більшість зазначених цінностей може бути втрачена через відсутність комунікації в дистанційному форматі, а також неможливість контролювати власні дії в умовах воєнного стану в Україні.

Однак розуміємо, що в будь-якому разі формується інтегральна цінність, яка базується на самоповазі, самооцінці, самоконтролі та самовдосконаленні, тому перевагою в дистанційному навчанні є відсутність кордонів електронного навчання. На цьому етапі нами запропоновано проходження масових відкритих онлайн-курсів на платформі Prometheus, що дасть змогу краще підготуватись до конкурсів та предметних олімпіад в умовах дистанційного навчання в Україні.

Розуміючи та усвідомлюючи загальнолюдські та фундаментальні цінності, здобувачі освіти у процесі навчання зможуть життєстверджуватись. Дистанційна форма навчання сьогодні відкриває безліч можливостей, що дає змогу не лише підготуватись до конкурсів та олімпіад, але й краще опанувати конкретний предмет у закладі загальної середньої освіти.

Ключові слова: європейські цінності, дистанційне навчання, онлайн-курси, мотивація здобувачів, конкурси та олімпіади.

Цінності як основа культури особистості мають свої особливості. Розуміємо складність означуваного питання, оскільки поняття цінностей можемо розглядати з різних позицій, вивчаючи абсолютні (істина, добро, краса тощо), моральні (чесність, вірність, доброзичливість тощо), національні (національна гордість, патріотизм тощо), життєві (сенс життя, воля, мудрість тощо), валеоекологічні (людське життя, здоров'я, дбайливе ставлення до природи), громадянські (суверенність особистості, права та свобода тощо).

Принципово маємо розуміти, що в основу загальнолюдських цінностей покладені різноманітні аспекти життєдіяльності людини. Однак середовище виховання здобувачів освіти усіх цінностей буде залежати від обставин, у яких перебуває людина: навчання, спілкування, гра, колективна діяльність, трудова діяльність, організаторська діяльність, суспільно-гуманістична діяльність, художньо-естетична діяльність, ціннісно-орієнтаційна діяльність. З 24 лютого 2022 року багато напрямів у країні були паралізовані. Лише згодом прийшло усвідомлення того, що життя продовжується, діти повинні вчитись, а країна потребує розвитку. В умовах воєнного стану в Україні відбувається переосмислення загальнолюдських цінностей здобувачів освіти загальної середньої освіти, здобувачів вищої освіти, а також дорослих та літніх людей.

В сучасних умовах, що спричинені пандемією COVID-19, а також повномасштабним вторгненням росії, здобувачі освіти через безпекову ситуацію в країні навчаються дистанційно. Широкі можливості інформаційно-комунікаційних технологій, а також неможливість часто здійснювати підготовку обдарованої молоді в очному форматі спричинили появу різноманітних форматів онлайн-освіти та саморозвитку. Зокрема, це стосується використання масових відкритих онлайн-курсів для підготовки обдарованої молоді до різноманітних олімпіад та конкурсів.

Питання європейських цінностей в Україні досліджували такі вчені, як Л. Павлюк, Л. Дудник, Л. Оршанський, І. Котик, С. Скриль, Л. Коцур, Л. Сокурняська, М. Сакевич. Відомі дослідники Л. Павлюк та Л. Дудник розглядали питання європейських цінностей у підготовці українських освітян. На думку науковців [8, с. 159], Україна є не тільки частиною Європи, але й її складовою частиною, яку можна вважати невід'ємною. У цьому контексті дослідники наголошують на тому, що освітянин повинен бути частиною європейської освіти. Л. Оршанський та І. Котик у дослідженні подають особливості орієнтації студентської молоді на європейські цінності, наголошуючи на тому, що сучасні здобувачі освіти, обдарована молодь буде рушійною силою проведення реформ та втілюватиме різноманітні принципи європейського спрямування [7, с. 256]. С. Скриль розглядає вплив європейських цінностей на трансформаційні процеси в сучасній Україні, зосереджуючи увагу на стандартах прав людини в контексті функціонування державних закладів освіти в нашій державі [10, с. 67].

Л. Коцур у дослідженнях вивчає питання втілення європейських цінностей в українських реаліях, вказуючи на практичну складову частину. Дослідниця проаналізувала процес втілення європейських цінностей

у сучасних українських реаліях та виявила негативні тенденції, пов'язані з реалізацією демократичних цінностей в Україні [4, с. 340]. Л. Сокур'янська у науковій праці доходить висновку, що сучасна молодь долучається до нової системи цінностей природно, оскільки вона сама продукує цінності, без яких неможливий сучасний суспільний розвиток [11, с. 214].

М. Сакевич досліджував питання формування європейських цінностей у системі освіти та науки України. Дослідник усвідомлює, що незалежно від сучасних поглядів на політику та релігію у європейській освітній спільноті є спільна думка про дотримання головних європейських цінностей, що дає людині змогу крокувати до власної цілі, вибирати засоби та способи існування й дотримуватись умов діяльності [9, с. 236]. Дослідник переконаний, що важливою складовою частиною процесу європеїзації є можливість долучення академічної спільноти України до Європейського наукового простору, інтеграція України на основі фундаментальних європейських цінностей [9, с. 238].

Питання дистанційної освіти в умовах COVID-19 досліджували багато вчених. Так, наприклад, Л. Султанова та М. Желуденко вказують на те, що основними формами освіти в умовах пандемії є асинхронна, або заочна, форма навчання, синхронна та змішана [12, с. 171]. Саме тому дистанційна робота здобувачів освіти під час повномасштабного вторгнення росії в Україну не є новою для здобувачів освіти і аж ніяк не буде впливати на якість їх підготовки до конкурсів, олімпіад, турнірів; дасть змогу сформувати банк обдарованої молоді для представлення України на міжнародному та всеукраїнському рівнях. О. Лісеєнко вказує на те, що пандемія коронавірусу 2019–2020 рр. може розглядатись як екстремальна суспільна ситуація, котра значно вплинула на всі сфери суспільного життя країни, повсякденне життя й масову свідомість населення України [5, с. 134–135]. Натомість М. Желуденко та С. Гринюк говорять про позитивні зміни в освіті в умовах COVID-19, що приводить до розширення освітніх кордонів, оновлення запитів на освіту та розроблення нових моделей освітнього процесу [3, с. 44].

Водночас обдарована молодь не повинна обмежувати себе в підготовці до конкурсів, олімпіад, турнірів. З цієї позиції слід акцентувати увагу на європейських цінностях в умовах воєнного стану в Україні та можливості навчання здобувачів освіти, зокрема обдарованої молоді, в дистанційному форматі.

Мета статті полягає у висвітленні можливостей якісної підготовки до конкурсів, олімпіад та турнірів під час дистанційного навчання в умовах воєнного стану в Україні засобами онлайн-курсів на україномовних платформах.

Для збереження європейських цінностей в умовах воєнного стану в Україні треба усвідомити, що є цінності, які впливають на якість життя, такі як спілкування, почуття гідності, душевна щедрість, самоконтроль, чуйність, довіра, відчуття безпеки, упевненість, самоповага, співпраця, оптимізм, дружба, любов, здоров'я, повага, толерантність. Однак більшість цих цінностей може бути втрачена через відсутність комунікації в дистанційному форматі, а також неможливість контролювати власні дії в умовах воєнного стану в Україні. Розуміємо, що в будь-якому разі формується інтегральна цінність, яка базується на самоповазі, самооцінці, самоконтролі та самовдосконаленні.

На цьому етапі варто акцентувати увагу на тому, що відповідальність здобувачів освіти проявляється в різних сферах, таких як “Я – інші”, самоствердження “Я” та життєвиявлення, а також становлення, саморозвиток і функціонування свого “Я”. Концептуально можна вивести такі вимоги до обдарованої молоді, які базуються на європейських цінностях:

- 1) знання (освіченість, фаховість, знання рідної та іноземної [1] мов, грамотність);
- 2) компетенції (вміння працювати з великим масивом інформації, стратегічне мислення, вміння вести переговори);
- 3) особисті якості (чесність, відкритість, робота в інтересах суспільства, відповідальність, неупередженість).

За умови, якщо обдарована молодь вимоглива до себе та прагне за будь-яких умов бути успішною, то за такий фонд нашої країни треба триматись. В такому разі будуть зривати такі цінності, які формуватимуть основу культури організації: якість, інновації, показники роботи, компетентність, або професійність, конкурентоздатність, робота в команді, турбота про людей. Одним з ефективних засобів виявлення та підтримки обдарованої молоді є проведення олімпіад з різноманітних шкільних предметів, що ставить на меті заохочення школярів до вивчення окремих предметів, активізацію позакласної та позашкільної роботи, стимулювання учнів до самовдосконалення, популяризацію наукових досягнень [6].

На думку науковців, в умовах пандемії коронавірусу та посилення ролі ІКТ в організації освітнього процесу великого значення набуває онлайн-освіта [15, с. 120]. Особливо дієвою є дистанційна освіта в умовах повномасштабного вторгнення росії в Україну, коли задля безпеки здобувачі освіти змушені бути вдома, а інколи, за наявності повітряної тривоги, йти в укриття. С. Шаров, вивчаючи особливості навчання здобувачів вищої школи, вказує на те, що сучасні фахівці повинні бути обізнаними в професійній сфері. Здобувачі освіти мають постійно самовдосконалюватися, відчувати себе вільно в інформаційному просторі [13, с. 134].

Дистанційна форма навчання сьогодні відкриває безліч можливостей, що дасть змогу не лише краще опанувати конкретним предметом у закладі загальної середньої освіти, але й додатково зацікавитись певним аспектом. Як одна з форм онлайн-освіти дистанційне навчання забезпечує навчання та спілкування за допомогою різних засобів, таких як електронна пошта, засоби відеозв'язку, комп'ютери та інша цифрова техніка,

мультимедійні системи, мобільні технології та Інтернет [2]. Одним із пріоритетних напрямів дистанційної підготовки до конкурсів та олімпіад є робота здобувачів освіти на онлайн-платформах, де представлені різноманітні курси. Так, наприклад, для підготовки до конкурсів з англійської мови на онлайн-платформі Prometheus можна підготуватись досить швидко завдяки перегляду та проходженню таких курсів (7 курсів): “Англійська для початківців”, “Англійська для кар’єрного зростання”, “Англійська для медіаграмотності”, “Англійська для журналістів”, “Англійська для STEM (наука, техніка, інженерія та математика)”, “Бізнес-англійська”. Представлені онлайн-курси є безоплатними, доступ до них відкритий 24/7, цікаві відеолекції дадуть змогу зануритись в освітній простір навіть тоді, коли б можна було просто погратися.

Здобувачі освіти, які планують долучатись до різноманітних конкурсів, олімпіад чи турнірів з гуманітарних дисциплін, можуть спробувати пройти онлайн-курси з такими назвами (6 курсів): “Як читати складні модерністські та постмодерністські твори?” (українська література), “Українська за 27 уроків” (українська мова), “Історія України. Повний курс підготовки до ЗНО” (історія України), “Вибрані питання європейської історії” (всесвітня історія), “Новітня історія України від початку Другої світової війни до сучасності” (історія України), “Осмислені й переосмилені” (українська література). Названі онлайн-курси стануть у пригоді під час підготовки до Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, Міжнародного учнівського конкурсу юних істориків “Лелека” тощо.

Долучатись до Всеукраїнського турніру юних журналістів доречніше після перегляду онлайн-курсів, які призначені для журналістів (4 курси), таких як “Медіашкола НВ”, “Нативна реклама”, “Від комунальних до незалежних медіа: покрокова інструкція для редакторів”, “Інтернет-медіа”. Однак досить часто до різноманітних конкурсів, турнірів та олімпіад долучаються здобувачі освіти старших класів.

Здобувачі освіти, які цікавляться аспектами права, можуть пройти онлайн-курси “Захист релігійних прав та свобод в Україні в умовах змін” та “Вступ до конституційного права”. Якщо здобувачі освіти цікавляться інформаційними технологіями, то для них можливі такі курси: “Машинне навчання”, “Основи програмування”, “Основи інформаційної безпеки”, “Візуалізація даних”, “Основи тестування програмного забезпечення”, “Як створити масовий відкритий онлайн-курс”, “Основи програмування на Java”, “Аналіз даних та статичне виведення на мові R” тощо.

Однак через брак часу на підготовку здобувачі освіти змушені інколи відмовлятися від участі в конкурсах, олімпіадах тощо. Альтернативним варіантом у цьому питанні може бути одночасна підготовка до конкурсів та зовнішнього незалежного оцінювання чи мультипредметного тесту для подальшого вступу в заклад вищої освіти. На онлайн-платформі Prometheus подано 5 таких онлайн-курсів, після проходження яких не передбачено отримання сертифікату: “Підготовка до ЗНО з математики: лайфхаки від Могилянки”, “Готуємось з англійської разом з могилянцями”, “Математика. Підготовка до ЗНО”, “Історія України. Повний курс підготовки до ЗНО”, “Українська мова та література. Підготовка до ЗНО”. Під час проходження онлайн-курсів, де передбачена підготовка до ЗНО, здобувачам освіти буде запропоновано виконання різноманітних тестів, що повністю відповідають навчальній програмі з предмету, а також чинній програмі зовнішнього незалежного оцінювання. Саме тому така онлайн-робота з боку здобувача освіти може бути налаштована, щоб не тільки підготуватися до конкурсу чи олімпіади, але й у майбутньому скласти ЗНО чи НМТ. Сучасні україномовні онлайн-платформи є дієвим засобом під час підготовки до предметних олімпіад, оскільки мають можливість ретельно підготувати здобувача освіти з таких предметів, як математика, історія України, українська мова та українська література [14, с. 42].

Як бачимо, сьогодні здобувачі освіти не обмежені в інформаційному просторі. Лише на одній онлайн-платформі Prometheus маємо щонайменше 32 онлайн-курси з предметів, що можна використати для підготовки до предметних олімпіад, конкурсів чи турнірів (табл. 1).

Якісна підготовка здобувачів освіти до конкурсів та олімпіад можлива за наявності мотивації у тих, хто долучається до інтелектуальних змагань. Для загальної обізнаності здобувачі освіти можуть пройти такі

Таблиця 1

Онлайн-курси на онлайн-платформі Prometheus

№	Назва предмету/напрямку освіти	Кількість онлайн-курсів з предметів у напрямі	Загальна кількість онлайн-курсів
1	Англійська мова		7
2	Гуманітарні науки		6
	<i>Українська література</i>	2	
	<i>Українська мова</i>	1	
	<i>Історія</i>	3	
3	Журналістика		4
4	Право		2
5	ІТ		8
6	ЗНО		5
Усього курсів			32

курси: “Критичне мислення в українському контексті”, “Основи проєктного менеджменту”, “Шкільне життя онлайн”, “Базова психологічна допомога в умовах війни”, “Перша медична допомога в умовах війни” тощо.

Маючи фундаментальні цінності (істина, свобода, добро, краса, користь, справедливість), кожна людина розвивається незалежно від форми навчання. Орієнтуючись на загальнолюдські цінності (свобода, гуманізм, любов, етика, культура, мир, життя, праця, рівність, гармонія, краса, соціальний прогрес, обов’язок тощо), громадяни України прагнуть до їх збереження навіть в умовах воєнного стану нашої держави. Помітною є ситуація згуртованості усієї нашої нації в умовах війни, а також підняття на вищий щабель розвитку соціально-політичних цінностей, таких як патріотизм, рівноправ’я, свобода, демократія, відповідальність, ініціативність, повага до рідної мови та культури, повага до закону, солідарність, шанобливе ставлення до довкілля.

Розуміємо, що в кожному віці маємо орієнтир на різні європейські цінності. Так, наприклад, для здобувачів освіти 6 класу притаманною є така система цінностей: життя, чесність, патріотизм, толерантність, повага до особистості, здоров’я і безпека, свобода і гідність. Для здобувачів освіти старшої школи (9–11 клас) цей перелік цінностей буде доповнений такими позиціями: відповідальність, ініціативність, оптимізм, національна гордість тощо. Саме тому, орієнтуючись на вікові характеристики, можемо поступово долучати здобувачів світи до роботи на електронних ресурсах, націлюючи їх на певні курси, які будуть доречними для них. У подальшому це дасть змогу не лише сформувати банк обдарованої молоді, але й суттєво підвищити якість освіти, що досить складно в умовах воєнного стану в Україні.

Висновки. Ефективним засобом підготовки до конкурсів та предметних олімпіад є масові відкриті онлайн-курси на платформі Prometheus. Це пояснюється тим, що, по-перше, вони абсолютно безкоштовні та україномовні; по-друге, всі курси доступні здобувачам освіти у будь-який час та день; по-третє, за допомогою таких курсів можна ретельно підготуватись до конкурсу чи олімпіад, а також успішно скласти зовнішнє незалежне оцінювання чи національний мультипредметний тест.

Наявність якісного україномовного контенту в умовах воєнного стану мотивує здобувачів освіти не тільки краще опанувати рідну мову, але й здобувати знання та формувати потрібні компетентності під час навчання. Зберігаючи європейські цінності, здобувачі освіти повинні розуміти, що майбутнє української нації будувати їм як розумній, інтелектуально розвинутій обдарованій молоді.

Використана література:

- Бодик О., Телиця А. Модель формування соціокультурної компетенції учнів у процесі іншомовної освіти: принципи відбору та систематизації змісту. *Proceeding X International Scientific and Practical Conference “Science foundations of modern science and practice”* (Athens, November 23–25). 2021. Т. 10. С. 360–370.
- Власенко Н., Помогайбо В. Дистанційне навчання: Україна і світ. *Естетика і етика педагогічної дії*. 2019. № 20. С. 29–37.
- Желуденко М., Гринюк С. Освіта як стратегічний ресурс забезпечення стабільного розвитку суспільства в умовах COVID-19: стан, потенційні можливості. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*. 2020. Т. 18 № 2. С. 43–53.
- Коцур Л. Втілення європейських цінностей в українських реаліях: практична складова. *Молодий вчений*. 2018. № 2 (54). С. 340–343.
- Лісеєнко О. Пандемія COVID-19 – соціально-психологічна травма: як змінилися цінності та соціальні практики населення України. *Інтеграційний розвиток особистості та суспільства: психологічний і соціологічний виміри* : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 12 червня 2020 року). 2020. С. 134–137.
- Миколайчук А. Формування інтелектуального потенціалу учнів у контексті проведення олімпіад з навчальних предметів. *Педагогічний пошук*. 2018. № 3. С. 47–50.
- Оршанський Л., Котик І. Орієнтація студентської молоді на європейські цінності. *Людинознавчі студії. Серія “Педагогіка”*. 2018. № 38. С. 255–266.
- Павлюк Л., Дудник Л. Європейські цінності у підготовці українських освітян. *Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції* : матеріали Міжнародної науково-методичної конференції (м. Суми, 29–30 травня 2020 р.). 2020. С. 158.
- Сакевич М. Формування європейських цінностей в системі освіти та науки України. *Торгівля та сфера послуг: освітній контент*. 2020. № 2. С. 231–239.
- Скріп С. Вплив європейських цінностей на трансформаційні процеси в сучасній Україні. *Політичне життя*. 2016. № 1–2. С. 67–71.
- Сокурянська Л. Динаміка ціннісних орієнтацій студентської та шкільної молоді України: від цінностей радянських до європейських. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи*. 2016. № 37. С. 213–221.
- Султанова Л., Желуденко М. Вплив пандемії COVID-19 на розвиток освітніх систем у глобальному, європейському та національному вимірах. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*. 2020. Т. 18. № 2. С. 171–183.
- Шаров С. Розвиток соціальної компетентності майбутніх учителів засобами онлайн-платформи Prometheus. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2019. № 182. С. 133–137.
- Шаров С., Шарова Т. Використання масових відкритих онлайн-курсів для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. *Нова педагогічна думка*. 2022. № 1 (109). С. 39–43.
- Шарова Т., Шаров С. Електронне навчання: дієвий формат освіти. *Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід* : збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 16–17 травня 2019 р.). 2019. С. 119–123.

References:

1. Bodyk, O., Telytsia, A. (2021). Model formuvannia sotsiokulturnoi kompetentsii uchniv u protsesi inshomovnoi osvity: pryntsyipy vidboru ta systematyzatsii zmistu [Model of formation of sociocultural competence of students in the process of foreign language education: principles of content selection and systematization]. *In Proceeding X International Scientific and Practical Conference "Science foundations of modern science and practice"* (Athens, November 23–25). T. 10. PP. 360–370. [in Ukrainian]
2. Vlasenko, N., Pomohaibo, V. (2019). Dystantsiine navchannia: Ukraina i svit [Distance learning: ukraine and the world]. *Estetyka i etyka pedahohichnoi dii*. № 20. PP. 29–37. [in Ukrainian]
3. Zheludenko, M., Hryniuk, S. (2020) Osvita yak stratehichnyi resurs zabezpechnnia stabilnogo rozvytku suspilstva v umovakh COVID-19: stan, potentsiini mozhlyvosti [Education as a strategic resource for ensuring the stable development of society in the conditions of COVID-19: state, potential opportunities]. *Osvita doroslykh: teoriia, dosvid, perspektyvy*. T. 18. №. 2. PP. 43–53. [in Ukrainian]
4. Kotsur, L. (2018) Vtilennia yevropeyskykh tsinnosti v ukrainskykh realiiakh: praktychna skladova [Implementation of European values in Ukrainian realities: practical component]. *Molodyi vchenyi*. № 2 (54). PP. 340–343. [in Ukrainian]
5. Liseienko, O. (2020) Pandemiia COVID-19 – sotsialno-psykholohichna travma: yak zminylysia tsinnosti ta sotsialni praktyky naseleennia Ukrainy [The COVID-19 pandemic is a socio-psychological trauma: how the values and social practices of the population of Ukraine have changed]. *Intehratsiinyi rozvytok osobystosti ta suspilstva: psykholohichnyi i sotsiolohichnyi vymiry: materialy II Mizhnar. nauk.-prakt. konf. (m. Odesa, 12 chervnia 2020 roku)*. PP. 134–137. [in Ukrainian]
6. Mykolaychuk, A. (2018). Formuvannia intelektualnogo potentsialu uchniv u konteksti provedennia olimpiad z navchalnykh predmetiv [Formation intellectual potential of pupils in the context of conducting olympiad on educational subjects]. *Pedahohichnyi poshuk*. № 3. PP. 47–50. [in Ukrainian]
7. Orshanskyi, L., Kotyuk, I. (2018) Oriientatsiia studentskoi molodi na yevropeiski tsinnosti. Liudynoznavchi studii [Orientation of student youth to European values]. Seriiia "Pedahohika". № 38. PP. 255–266. [in Ukrainian]
8. Pavliuk, L., Dudnyk, L. (2020) Yevropeiski tsinnosti u pidhotovtsi ukrainskykh osvitian [European values in the training of Ukrainian educators]. *Tsinnisno-orientovanyi pidkhid v osviti i vyklyky yevrointehratsii: materialy Mizhnar. nauk.-metod. konf. (m. Sumy, 29–30 travnia 2020 r.)*. PP. 158. [in Ukrainian]
9. Sakevych, M. (2020) Formuvannia yevropeyskykh tsinnosti v systemi osvity ta nauky Ukrainy [Formation of European values in the system of education and science of Ukraine]. *Torhivlia ta sfera posluh: osvitnii kontent*. № 2. PP. 231–239. [in Ukrainian]
10. Skril, S. (2016) Vplyv yevropeyskykh tsinnosti na transformatsiini protsesy v suchasni Ukraini [The influence of European values on transformational processes in modern Ukraine]. *Politychne zhyttia*. № 1–2. PP. 67–71. [in Ukrainian]
11. Sokurianska, L. (2016) Dynamika tsinnisnykh oriiantatsii studentskoi ta shkilnoi molodi Ukrainy: vid tsinnosti radianskykh do yevropeyskykh [Dynamics of value orientations of student and school youth of Ukraine: from Soviet to European values]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnogo universytetu imeni V.N. Karazina. Seriiia: Sotsiolohichni doslidzhennia suchasnoho suspilstva: metodolohiia, teoriia, metody*. № 37. PP. 213–221. [in Ukrainian]
12. Sultanova, L., Zheludenko, M. (2020) Vplyv pandemii COVID-19 na rozvytok osvitnikh system u hlobalnomu, yevropeyskomu ta natsionalnomu vymirakh [Impact of the COVID-19 pandemic on the development of educational systems in global, European and national dimensions]. *Osvita doroslykh: teoriia, dosvid, perspektyvy*. T. 18. № 2. PP. 171–183. [in Ukrainian]
13. Sharov, S. (2019). Rozvytok sotsialnoi kompetentnosti maibutnykh uchyteliv zasobamy onlain platformy Prometheus [Development of social competence of future teachers using the Prometheus online platform]. *Naukovi zapysky. Seriiia: Pedahohichni nauky*. № 182. PP. 133–137. [in Ukrainian]
14. Sharov, S., Sharova, T. (2022) Vykorystannia masovykh vidkrytykh onlain kursiv dlia pidhotovky do zovnishnogo nezalezhnogo otsiniuvannia [Using mass open online courses to prepare for external independent assessment]. *Nova pedahohichna dumka*. № 1 (109). PP. 39–43. [in Ukrainian]
15. Sharova, T., Sharov, S. (2019) Elektronne navchannia: diievyi format osvity [E-learning: effective format of education]. *Akademichna kultura doslidnyka v osvitnomu prostori: yevropeyskyi ta natsionalnyi dosvid: zb. materialiv II Mizhnar. nauk.-prakt. konf. (m. Sumy, 16–17 travnia 2019 r.)*. PP. 119–123. [in Ukrainian]

Sharova T., Gladkykh H., Hinetova T. European values in Ukraine: distance training of talented youth for competitions and Olympiad's

In the conditions of martial law in Ukraine, universal human values are being rethought by students of secondary education, students of higher education, as well as adults and elderly people. The issue of European values in the education system has been investigated to date, but in the conditions of distance learning, it needs a certain revision in the aspect of preparing for competitions and Olympiads without help of a teacher. High-quality preparation for competitions, Olympiads and tournaments during distance learning in the conditions of martial law in Ukraine is possible if a student is motivated.

In order to preserve European values the conditions of martial law in Ukraine, it is necessary to realize that there are values that affect the quality of life: communication, a sense of dignity, generosity of spirit, self-control, sensitivity, trust, a sense of security, confidence, self-respect, cooperation, optimism, friendship, love, health, respect, tolerance, etc. It has been investigated that most of the specified values can be lost due to the lack of communication in a remote format, as well as the inability to control one's own actions in the conditions of martial law in Ukraine.

However, it is clear that in any case an integral value is formed, which is based on self-respect, self-esteem, self-control and self-improvement. Therefore, the advantage of distance learning is the absence of borders of e-learning. At this stage, we have proposed mass open online courses on the Prometheus platform, which will allow you to better prepare for competitions and subject Olympiads in the conditions of distance learning in Ukraine.

Understanding and realizing universal and fundamental values, students will be able to affirm their lives in the process of learning. Distance learning today opens up many opportunities, which allows not only to prepare better for competitions and Olympiads, but as a result, to master better a specific subject in secondary education institution.

Key words: European values, distance learning, online courses, motivation of students, competitions and Olympiads.